



ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ



**Ο 16ος Αιώνας  
στη Βενετοκρατούμενη Κρήτη**  
*Ιστορία και Ποσιτισμός*

**Αναλυτικό Πρόγραμμα**



**4 - 11 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

■ Χανιά 4 & 5/9 ■ Ρέθυμνο 6 & 7/9 ■ Ηράκλειο 8 & 9/9 ■ Σπεία 10 & 11/9



## ΕΙΣΑΓΩΓΗ

*Η* Εταιρεία Κρητικών Σπουδών – Ίδρυμα Καψωμένου και η Παγκρήτια Ένωση Πολιτιστικών Συλλόγων οργανώνουν, με τη συνεργασία και την οικονομική ενίσχυση της Περιφέρειας Κρήτης, των τεσσάρων Αντιπεριφερειών, των Δήμων και άλλων πολιτιστικών και επιστημονικών φορέων της Κρήτης, Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο με θέμα:

### *Ο 16ος Αιώνας στη Βενετοκρατούμενη Κρήτη. Ιστορία και ποίηση.*

Στόχος του Συνεδρίου, που αφιερώνεται στη μνήμη Εμμανουήλ Κριαρά και Στυλιανού Αλεξίου, είναι να διερευνήσει και να αναδείξει κορυφαίες στιγμές και μορφές της τοπικής ιστορίας και του πολιτισμού, σε μια περίοδο που η διαλεκτική μεταξύ λαών και πολιτισμών της Νότιας Ευρώπης υπήρξε ιδιαίτερα γόνιμη, ικανή να εμπνεύσει υγιή πρότυπα διαπολιτισμικών σχέσεων. Η βασική επιλογή του Συνεδρίου είναι εκλαϊκευμένες ομιλίες, που θα σπάσουν το φράγμα ανάμεσα στις ειδικές επιστήμες και στο μεγάλο κοινό, προσφέροντας έγκυρη και εύληπτη γνώση για όλους.

Το Συνέδριο αρχίζει από τα **Χανιά** (Παρασκευή - Σάββατο, 4 - 5 Σεπτεμβρίου 2015) και συνεχίζεται στο **Ρέθυμνο** (Κυριακή - Δευτέρα, 6 - 7 Σεπτεμβρίου), στο **Ηράκλειο** (Τρίτη - Τετάρτη, 8 - 9 Σεπτεμβρίου) και στη **Σπεία** (Πέμπτη - Παρασκευή, 10 - 11 Σεπτεμβρίου 2015), όπου ολοκληρώνεται με τον Απολογισμό των πεπραγμένων. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει 20 συνεδρίες (18 Τακτικές, την Εναρκτήρια και την Απολογιστική), που θα πλαισιώνονται με πλούσιες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις, σε συνεργασία με τοπικούς φορείς.

Θα παρουσιαστούν συνολικά 75 ανακοινώσεις, που θα καλύψουν ένα ευρύτατο φάσμα θεμάτων από την Ιστορία, τη φιλολογική και την καλλιτεχνική παραγωγή της εποχής (Κρητική λογοτεχνία της Ακμής, Βυζαντινή και Αναγεννησιακή Τέχνη). Ωστόσο, έχει δοθεί προγραμματικά ιδιαίτερη έμφαση σε ορισμένα θέματα:

Α. Στην Επανάσταση του 1527, γνωστή ως Επανάσταση του Καντανολέου, που συνδέεται με την τοπική ιστορία των επαρχιών, Σελίνου, Κυδωνίας και Σφακίων. Θα εξεταστεί το ενδιαφέρον φαινόμενο της μυθοποίησης των γεγονότων τόσο στην τοπική προφορική παράδοση όσο και στη λόγια λογοτεχνία (ποίηση, πεζογραφία) και θα συζητηθεί η διάσταση ανάμεσα στις πληροφορίες των βενετικών εγγράφων και στις άλλες πηγές.



Β. Στο φαινόμενο της Κρητικής Αναγέννησης, της μεγάλης άνθισης των Γραμμάτων που γέννησε το **Κρητικό Θέατρο** και τον **Ερωτόκριτο**. Θα εξεταστούν οι παράγοντες που συνέβαλαν στη δημιουργία της Κρητικής Αναγέννησης και τα συναφή ερευνητικά ζητήματα, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της και η διαλεκτική των πολιτισμών που αποτυπώνεται σ' αυτά.

Γ. Στην υπό μελέτη περίοδο ανθίζουν και άλλες δημιουργικές εκφράσεις λόγου και τέχνης, που συνήθως δεν έχουν την προβολή που τους αξίζει. Είναι η περίφημη Κρητική Σχολή βυζαντινής εικονογραφίας του 15<sup>ου</sup> και 16<sup>ου</sup> αιώνα και η σπουδαία παράδοση της Εκκλησιαστικής ρητορικής, που εξετάζονται σε ιδιαίτερες θεματικές ενότητες του Συνεδρίου μας.

Δ. Ένα άλλο θέμα στο οποίο δίδεται έμφαση είναι τα νεανικά χρόνια του Δομνίκου Θεοτοκόπουλου στην Κρήτη, η θητεία του στην ιταλική ζωγραφική και οι παράγοντες που διαμόρφωσαν την καλλιτεχνική του συνείδηση και τη μοναδικότητα της τέχνης του. Είναι το δικό μας (ετεροχρονισμένο) αφιέρωμα στα 400 χρόνια από το θάνατο του μεγάλου δημιουργού.

Ε. Τέλος, ένα ζήτημα που δεν έχει απασχολήσει επαρκώς την έρευνα είναι η θέση και ο ρόλος αυτής της δημιουργικής άνθισης των Γραμμάτων και των Τεχνών στις διεργασίες μετάβασης από τη βυζαντινή στη νεοελληνική πολιτισμική φάση. Οι πολιτισμικές διαστάσεις και συνέπειες του φαινομένου θα είναι, ελπίζουμε, μια από τις σημαντικές συμβολές του Συνεδρίου μας στην επιστημονική γνώση και ερμηνεία αυτής της περιόδου.

Η Εναρκτήρια Πανηγυρική Συνεδρία θα πραγματοποιηθεί στην έδρα της Εταιρείας Κρητικών Σπουδών, στον Πύργο Αλικιανού Κυδωνίας, την Παρασκευή 4 Σεπτεμβρίου, στις 6.00 το απόγευμα. Η Απολογιστική Συνεδρία θα πραγματοποιηθεί στην Ετιά της Σπτείας, την Παρασκευή 11 Σεπτεμβρίου, στις 7.30 το βράδυ. Στη μνήμη των τιμωμένων θα γίνουν χωριστές ομιλίες, για τον Εμμ. Κριαρά στα Χανιά, Παρασκευή, 4 Σεπτεμβρίου, 6.30 το απόγευμα, για τον Στυλ. Αλεξίου στο Ηράκλειο, Τρίτη πρωί, 8 Σεπτεμβρίου, στις 10.30.

Στη διάρκεια του Συνεδρίου θα γίνουν 4 ξεναγήσεις, που θα καλύψουν τα σημαντικότερα ενετικά μνημεία των τεσσάρων νομών της Κρήτης. Παράλληλα θα λειτουργήσουν τρεις εκθέσεις: σε συνεργασία με το Δήμο Ηρακλείου η έκθεση «Μόνον εσέ, Ρωτόκριτε» ένας εικαστικός διάλογος με το έργο του Βιτσέντζου Κορνάρου· το Αναγεννησιακό Ρέθυμνο, σε συνεργασία με το Δήμο Ρεθύμνης· Τα γλυπτά του Θεοτοκόπουλου (έκθεση φωτογραφιών από τα σωζόμενα γλυπτά του "El Greco"). Στις εκδηλώσεις μετέχουν Σύλλογοι ριζίτικων τραγουδιών, Κρητικών χορών και Βυζαντινής Μουσικής.

# Χανιά

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 04.09.2015



## ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΑ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Εταιρεία Κρητικών Σπουδών - Ίδρυμα Καψωμένου, Πύργος Αλικιανού  
Προεδρείο: Αλέξανδρος Παπαδερός

- 18.00** Ιστορικός Λαογραφικός Καλλιτεχνικός Σύλλογος «Κρητικές Μαδάρες», Ριζίτικο τραγούδι  
Καλωσόρισμα: Ομότ. καθηγητής Ερατοσθένης Γ. Καψωμένος  
Χαιρετισμοί – Προσφωνήσεις από εκπροσώπους αρχών και φορέων.
- 18.30** Ιστορικός Λαογραφικός Καλλιτεχνικός Σύλλογος «Κρητικές Μαδάρες», Ριζίτικο τραγούδι
- 18.40** **Βασίλης Κατσαρός**, Ομότ. καθηγητής Αριστοτ. Πανεπιστημίου Θεσ/νίκης Εμμανουήλ Κριαράς. *Το ζήτημα των ορίων της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας και η ενσασκόλησή του με την ύστερη Βυζαντινή και την Κρητική Λογοτεχνία.*
- 19.00** **Αναστασία Παπαδία - Λάλα**, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αθηνών, Πρόεδρος του Τμήματος Ιστορίας - Αρχαιολογίας.  
*Αγροτικές ταραχές και η εξέγερση του Γεωργίου Γαδανοπέου-Λυσοσιώργη στη Δυτική Κρήτη (1509-1528). Παράδοση και ιστορικές πραγματικότητες.*
- 19.20** **Μιχ. Ανδριανάκης**, Επίτιμος Έφορος Αρχαιοτήτων  
*Η οχύρωση της Κρήτης στην περίοδο της βενετοκρατίας.*
- 19.40** **π. Μιχαήλ Βλαβογιλάκης**, Ερευνητής της Εκκλησιαστικής ιστορίας.  
*Η κατάσταση της Εκκλησίας της Κρήτης. Οι συνθήκες που επικράτησαν και η στάση των Βενετών απέναντι στους ορθόδοξους Κρήτες.*
- 20.00** Σύνδεσμος Ιεροψαλτών Ν. Χανίων «Γεώργιος ο Κρης», Εκκλησιαστικοί ύμνοι
- 21.00** Παράθεση δείπνου για τους Συνέδρους από την Εταιρεία Κρητικών Σπουδών

## ΣΑΒΒΑΤΟ 05.09.2015, πρωί

### Α΄ ΤΑΚΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Αίθουσα Φιλολογικού Συλλόγου «Ο Χρυσόστομος» - Χάληδων 83 - Χανιά  
ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Προεδρείο: Αναστασία Παπαδία - Λάλα

- 8.30 Γιώργος Κουτρούλης**, τ. Διευθυντής Γηροκομείου Χανίων, ιστοριοδίφης  
*Η συμβολή των χωριών της ορεινής Κυδωνίας στην Επανάσταση του Καντανολέου*
- 8.50 Κανάκης Γερωνυμάκης**, Συγγραφέας, Λαογράφος  
*Η συμβολή των Σφακιανών στην Επανάσταση του Καντανολέου*
- 9.10 Χριστίνα Παπαδημητρίου**, Δφ., Φιλολόγος Καθηγήτρια Μ.Ε.  
*Ιστορικές και κοινωνικές εγγραφές στους «Κρητικούς Γάμους» του Σπυρίδωνα Ζαμπέλιου: Η αναζήτηση ενός ιδεολογικού ερείσματος για την εδραίωση της εθνικής ταυτότητας του Ελληνισμού τον 19ο αιώνα*
- 9.30 Δημήτρης Κ. Γεωργακάκης**, Φιλολόγος  
*Οι «Κρητικοί γάμοι» είναι αποκύημα φαντασίας του Σπ. Ζαμπέλιου ή όντως πραγματικό γεγονός;*
- 9.50 Νίκος Παπαδογιαννάκης**, Ομότ. καθηγητής Πανεπιστημίου Κρήτης  
*Αντωνίου Ι. Αντωνιάδου, «Κρητικής». Ένας διάλογος ποίησης – ιστορίας*
- 10.10 Κωνστ. Φουρναράκης**, Φιλολόγος, Προϊστάμενος Ιστορικού Αρχείου Κρήτης  
*Προϊστάμενος Ιστορικού Αρχείου Κρήτης  
Ο Πύργος του Δαμολίνου στ' Αλικιανού.*
- 10.30 ΣΥΖΗΤΗΣΗ**
- 10.50 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ**

### Β΄ ΤΑΚΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Προεδρείο: Βασίλης Κατσαρός

- 11.00 Massimo Peri**, Καθηγητής Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, Διευθυντής  
Νεοελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου της Padova, Ιταλία  
**Αφροδίτη Αθανασοπούλου**, Επίκ. Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Κύπρου  
*Κάποιες παρατηρήσεις σχετικά με τα εμβλήματα του «Ερωτόκριτου»*
- 11.20 Αμάντα Σκαμάγκα**, Υποψ. Διδάκτωρ Φιλοσοφ. Σχολής Παν/μίου Αθηνών  
*Το αναγεννησιακό κονταροκτύπημα στη βενετοκρητική κοινωνία κατά την εκπόνησή του 16ου αιώνα μέσα από το έργο του Giancarlo Persio*

- 11.40 Fatima Eloeva**, Διευθύντρια Νεοελληνικών Σπουδών του Παν/μίου της Αγίας Πετρούπολης, Ρωσία  
*«Ερωτόκριτος» και «Θυσία του Αβράαμ» - ένας συγγραφέας ή δύο; μερικές υφολογικές και γλωσσολογικές παρατηρήσεις*
- 12.00 Μαριάννα Παφίτη**, Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Κύπρου, Φιλολόγος  
*«Η Βοσκοπούλα» του Θωμά Παπαδόπουλου (το χειρόγραφο της Ρώμης)*
- 12.20 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ**

**Γ΄ ΤΑΚΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ**  
 ΤΕΧΝΗ - ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ  
 Προεδρείο: Massimo Peri

- 12.30 Ulrich Moennig**, Καθηγητής του Πανεπιστημίου του Αμβούργου –  
**Μανόλης Πατεδάκης**, Επίκ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Κρήτης  
*(Εικαστικές) Λεπτομέρειες στους Αγίους Αναργύρους των Χανίων*
- 13.00 Κώστας Κασίνης**, Ομότ. καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών  
*Ο Φραγκίσκος Σκούφος (1644-1697) και το νεοελληνικό λογοτεχνικό μπαρόκ*
- 13.20 Δέσποινα Αθανασιάδου - Στεφανουδάκη**, [Εκκλησιαστική ρητορική]  
*Η ομιλητική παράδοση της Κρήτης και η συνέχειά της κατά το 16ο αι.*
- 13.40 ΣΥΖΗΤΗΣΗ**

**ΣΑΒΒΑΤΟ 05.09.2015, απόγευμα**

- 15.30** Αναχώρηση με πούλμαν για το Κουστογέρακο

**Δ΄ ΤΑΚΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ**  
 Κουστογέρακο Σελίνου  
 Προεδρείο: Μιχάλης Ανδριανάκης

- 17.30** Καλωσόρισμα: Πολιτιστικός Σύλλογος Ανατολικού Σελίνου «Το Ψηλάφι»  
*Κατάθεση στεφάνου στο μνημείο του Καντανοθέου – Χαιρετισμοί*
- 18.00 Ιωάννης Μυριζάκης**, Φιλολόγος  
*Μνημεία και μνήμες*
- 18.20 Αλέξανδρος Παπαδερός**, Δφ., τ. Διευθυντής Ορθόδοξης Ακαδημίας Κρήτης  
*Ο Γιώργης Καντανοθέος στο «Εως Πότε;» του Νίκου Καζαντζάκη*
- 18.40 Αναστ. Παπαδία – Λάλα**, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αθηνών, Πρόεδρος του Τμήματος Ιστορίας – Αρχαιολογίας  
*Τα εξεγερμένα χωριά της Δυτικής Κρήτης στις πρώτες δεκαετίες του 16ου αι. Αντιβενετικές κινήσεις, καταστολή και ιδεολογικά ρεύματα*

- 19.00** Παρεμβάσεις - Συζήτηση
- 20.00** Παράθεση δείπνου για τους Συνέδρους από τους τοπικούς φορείς και τον Δήμο Καντάνου Σελίνου

## Ρέθυμνο

ΚΥΡΙΑΚΗ 06.09.2015, απόγευμα



### Ε΄ ΤΑΚΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Ξενοδοχείο "Aegean Pearl" - Αυστραλών Πολεμιστών 28 - Ρέθυμνο

#### ΙΣΤΟΡΙΑ

Προεδρείο: Νίκος Παπαδογιαννάκης

- 17.30** **Ασπασία Παπαδάκη**, Δρ. Ιστορίας, Προϊσταμένη Γ.Α.Κ. - Αρχείων Ν. Ρεθύμνης  
*Ο ρόλος του δούκα στον διοικητικό μηχανισμό της Κρήτης (15ος-16ος αι.)*
- 17.50** **Κώστας Τσικνάκης**, Ερευνητής του Ινστιτούτου Ιστορικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών  
*Διοικητικές αλλαγές στην Κρήτη στα τέλη του 16ου αιώνα*
- 18.10** **Ρομίνα Τσακίρη**, Ιστορικός, Μεταδιδακτορική ερευνήτρια, Ιόνιο Πανεπιστήμιο  
*Ανομία και βία στη βενετοκρατούμενη Κρήτη του 16ου αιώνα*
- 18.30** **Ιωάννης Κιορίδης**, Σχολικός Σύμβουλος Φιλολόγων - Καθηγητής στο Ελεύθερο Ανοικτό Πανεπιστήμιο  
*Από τη βυζαντινή στη νεοελληνική κληρονομιά: η δρακοντοκτονία στο Κρητικό χειρόγραφο του έπους του Διγενή Ακρίτα*
- 18.50** **Θρασύβουλος Τσουκλαράκης**, Ερευνητής πολιτισμολόγος  
*Η παιδεία, η πολιτισμική συμπεριφορά και η μουσικοχορευτική παράδοση των κατοίκων της Κρήτης κατά την περίοδο της ενετοκρατίας*
- 19.10** ΣΥΖΗΤΗΣΗ

## ΣΤ΄ ΤΑΚΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Ξενοδοχείο "Aegean Pearl" - Αυστραλών Πολεμιστών 28 - Ρέθυμνο  
ΤΕΧΝΗ

Προεδρείο: Ελπινίκη Νικολουδάκη

- 19.20 Στρατιδάκης Χάρης**, Διδάκτωρ Παιδαγωγικής, Σχολικός Σύμβουλος  
*Αναζητώντας τη γοτθική τέχνη, την Αναγέννηση και τον μανιερισμό στην Παλιά Πόλη του Ρεθύμνου*
- 19.40 Βασίλης Τζουράς**, Φιλόλογος  
*Τα νεανικά χρόνια του Θεοδοκόπουλου και η καλλιτεχνική διαμόρφωση στο πολιτιστικό, κοινωνικό και πολεμικό πλαίσιο του Βενετοκρατούμενου Χάνδακα*
- 20.00 Μεγακλής Ρογκάκος**, Ιστορικός της Τέχνης  
*Γλυπτικές καταβολές της Ζωγραφικής του Θεοδοκόπουλου*
- 20.20 ΣΥΖΗΤΗΣΗ**

## ΔΕΥΤΕΡΑ 07.09.2015, πρωί

- 9.00-11.00** Ξεναγήση στο Αναγεννησιακό Ρέθυμνο από τον Κώστα Γιαπιτζόγλου

## Ζ΄ ΤΑΚΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Ξενοδοχείο "Aegean Pearl" - Αυστραλών Πολεμιστών 28 - Ρέθυμνο  
ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Προεδρείο: Κωνσταντίνος Νίκας

- 11.20 Liliya Banakh**, Αναπληρώτρια καθηγήτρια του τομέα ελληνικής φιλολογίας, Κριμαϊκό Ομοσπονδιακό Βερνάτσκι Πανεπιστήμιο, Συμφερούπολη, Κριμαία  
**Olena Polkhovska**, Αναπληρώτρια καθηγήτρια, Διευθύντρια του τμήματος αγγλικής φιλολογίας, Κριμαϊκό Ομοσπονδιακό Βερνάτσκι Πανεπιστήμιο, Συμφερούπολη, Κριμαία, Ρωσία  
*Η επανάσταση του Γ. Καντανολέου ως ένα μέρος του εθνικού μύθου στο μυθιστόρημα του Σπ. Ζαμπέλιου «Κρητικοί γάμοι» και ως ένα κλειδί στην κατανόηση του οικογενειακού μύθου στο μυθιστόρημα της Μ. Δούκα «Αθώοι και φταίχτες».*
- 11.40 Νίκος Παπαδογιαννάκης**, Ομ. Καθηγητής Παν/μίου Κρήτης  
*Francesco Barozzi. Ένας homo universalis στο Ρέθυμνο του 16ου αιώνα*
- 12.00 Μιχαήλ Πασχάλης**, Καθηγητής Πανεπιστημίου Κρήτης  
*Ζητήματα ποιητικής στο έργο «Μάγας πολιορκία» του Αντωνίου Αχέλη*
- 12.20 Χαράλαμπος Μηνάογλου**, Διδάκτωρ Νεότ. Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών  
*Η κρητική λογιόσφνη στην πρώτη νεοελληνική γραμματολογία: Ο Αναστάσιος Μιχαήλ παρουσιάζει Κρήτες λογίους στην Ακαδημία του Βερολίνου στα 1707*
- 12.40 Günther S. Henrich**, Αμβούργο  
*Η «Ομιλία του νεκρού βασιλιά»: ποίημα του Ι. Πικατόρου*
- 13.00 ΣΥΖΗΤΗΣΗ**



**Η΄ ΤΑΚΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ**

Ξενοδοχείο "Aegean Pearl" - Αυστραλών Πολεμιστών 28 - Ρέθυμνο  
ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ  
Πρόεδρος: Μιχ. Πασχάλης

- 18.00** **Wim F. Bakker**, Ομότ. καθ. του Πανεπιστημίου του Άμστερνταμ, Ολλανδία  
**Dia M.L. Philippides**, Καθ. στο Τμήμα Κλασικών Σπουδών Boston College  
*Το νέο CD-ROM «ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ: του δίσκου τα γυρίσματα»*
- 18.20** **Κωνσταντίνος Νίκας**, τ. Διευθυντής του Νεοελληνικού Τμήματος  
του Πανεπιστημίου της Νάπολης «L' Orientale»  
*Το φαινόμενο του Κρητικού Θεάτρου*
- 18.40** **Ε.Γ. Καψωμένος**, Ομότ. καθηγητής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων  
*Η αρχή της συνύπαρξης των αντιθέτων. Ένας αισθητικός και πολιτισμικός  
κώδικας στην Κρητική λογοτεχνία της Ακμής*

**19.00 - 19.10** ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

**Θ΄ ΤΑΚΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ**

Προεδρείο: Σταμάτης Φιλιππίδης

- 19.20** **Ασπασία Παπαδοπεράκη**,  
*Ο Λουκρήτιος στον «Ερωτόκριτο» του Βιτσέντζου Κορνάρου και η εποχή του*
- 19.40** **Ελπίκη Νικολουδάκη**, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Κρήτης  
*Οι έρευνες στον «Ερωτόκριτο» του Αντ. Γιάνναρη*
- 20.00** **Χριστίνα Βαμβούρη**, Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων Δράμας  
*Διδακτική και απήχηση των έργων της κρητικής λογοτεχνίας του 16ου αιώνα  
στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση*

**20.20** ΣΥΖΗΤΗΣΗ



# Ηράκλειο

ΤΡΙΤΗ 08.09.2015, πρωί

Επιμελητήριο Ηρακλείου - Αίθουσα Καστελλάκη - Κορωναίου 9, Ηράκλειο



**10.00** Προσέλευση κοινού – Εγγραφές Συνέδρων

## Ι' ΤΑΚΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο: Wim Bakker

**10.30** Μνήμη Στυλιανού Αλεξίου  
Η προσωπικότητα και το έργο του Στυλιανού Αλεξίου  
Επιμελητήριο Ηρακλείου, Αίθουσα Καστελλάκη

Η ΚΡΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΟΣΥΝΗ

**11.00** **Κώστας Κασίνης**, Ομότ. καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών  
*Ο Φραγκίσκος Σκούφος (1644-1697) και το νεοελληνικό λογοτεχνικό μπαράκι*

**11.20** **Μιχαήλ Πασχάλης**, Καθηγητής Πανεπιστημίου Κρήτης  
*Ζητήματα ποιητικής στο έργο «Μάγισσα ποθητορσία» του Αντωνίου Αχέλη*

**11.40** **Μανώλης Δρακάκης**, Δφ. Προϊστάμενος Κρατικών Αρχείων Ν. Ηρακλείου  
*Ο Μανώλης Φιλήμων, ένας ρεθεμνιώτης έμπορος στο Μεγάλο Κάστρο*

**12.00** **Ανδρουλιδάκης Εμμανουήλ**, Δρ. Φιλοσοφικής Αθηνών - Διδάσκων στην  
Πατριαρχική Ανωτάτη Εκκλησιαστική Ακαδημία Κρήτης  
*Κρήτες και Έλληνες σε ιστορικά δημοτικά τραγούδια*

**12.20** **Σταματία Λαουμτζή**, Δρ. Νεοελληνικής Φιλολογίας, Ειδικό Εκπαιδευτικό  
Προσωπικό ΣΕΓ, Τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών  
*«...Μάισσα που κατέβαζε τον ουρανό με τ' άστρα». Η τέχνη της μαγείας στον  
«Ερωτόκριτο»*

**12.40** ΣΥΖΗΤΗΣΗ

## ΤΡΙΤΗ 08.09.2015, απόγευμα

### ΙΑ΄ ΤΑΚΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΑ - ΤΕΧΝΗ

Προεδρείο: Liliya Banakh

- 18.00** **Κατερίνα Ε. Χατζάκη**, διδάκτωρ Ιονίου Πανεπιστημίου, Τμήματος Ιστορίας  
*Η ζωή των κατοίκων του Χάνδακα κατά τον 16ο αιώνα*
- 18.20** **Μαρία Κωνσταντουδάκη - Κίτρομηλίδου**, Καθ. Βυζαντινής Αρχαιολογίας,  
Διευθύντρια του Μουσείου Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης του  
Πανεπιστημίου Αθηνών  
*Τρεις ξεχωριστοί καλλιτέχνες: Θεοτοκόπουλος, Δαμασκηνός, Κλήντζας και η  
συμβολή τους στην κρητική ζωγραφική του 16ου αιώνα*
- 18.40** **Αθηνά Κυριακάκη - Σφακάκη**, Συγγραφέας - Ξεναγός  
*Candia, Αγία Αικατερίνη, Δαμασκηνός*
- 19.00** ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

### ΙΒ΄ ΤΑΚΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΔΟΜΗΝΙΚΟΣ ΘΕΟΤΟΚΟΠΟΥΛΟΣ

Προεδρείο: Μαρία Κωνσταντουδάκη - Κίτρομηλίδου

- 19.20** **Μεγακλής Ρογκάκος**, Ιστορικός της Τέχνης  
*Τα Σωζόμενα Γλυπτά του Θεοτοκόπουλου*
- 19.40** **Ιωάννα Ραμουτσάκη**, Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων Χανίων  
*Φωτίζοντας το έργο του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου, μέσα από  
τον καλλιτεχνικό διάλογο Θεοτοκόπουλου - Καζαντζάκη - Πρεβελάκη*
- 20.00** **Παναγιώτης Γεωργουδής**, Δημοσιογράφος - Ποιητής  
*Η Δημοκρατία στη σκέψη του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου*
- 20.20** ΣΥΖΗΤΗΣΗ

## ΤΕΤΑΡΤΗ 09.09.2015, πρωί

- 9.00** Ξενάγηση στα ενετικά μνημεία του Ηρακλείου



**ΤΕΤΑΡΤΗ 09.09.2015, απόγευμα**

**ΙΓ΄ ΤΑΚΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ**

Επιμελητήριο Ηρακλείου, Αίθουσα Καστελλάκη  
ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Προεδρείο: Dia Philippides

- 18.00** **Ελπινίκη Νικολουδάκη**, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Κρήτης  
*Οι έρευνες στον «Ερωτόκριτο» του Αντ. Γιάνναρη*
- 18.20** **Λιάνα Καλοκύρη** Δφ, Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων  
*Έμφυλες ταυτότητες στον «Ερωτόκριτο» του Κορνάρου*
- 18.40** **Νικόλαος Μαθιουδάκης**, Δρ., Επιστημ. Σύμβουλος Εκδόσεων Καζαντζάκη  
*Ποιητικές επιρροές από τον «Ερωτόκριτο» του Κορνάρου στην «Οδύσεια» του Καζαντζάκη*
- 19.00** ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

**ΙΔ΄ ΤΑΚΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ**

Προεδρείο: Κώστας Κασίνης

- 19.20** **Κων/νος Νίκας**, τ. Διευθ. Νεοελλ. Τμήμ. Παν/μίου Νάπολης «L' Orientale»  
*Το φαινόμενο του Κρητικού Θεάτρου*
- 19.40** **Βάλτερ Πούχνερ**, Ομότ. καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών  
*Το κρητικό θέατρο σε μεσογειακή διάσταση*
- 20.00** **Ερατοσθένης Γ. Καψωμένος**, Πρόεδρος της Εταιρείας Κρητικών Σπουδών-  
Ίδρυμα Καψωμένου  
*«Ο Ερωτόκριτος» και το Μεσογειακό πολιτισμικό πρότυπο*
- 20.20** ΣΥΖΗΤΗΣΗ

1677 Βιτςεντζος Κορνάρου  
(Επιγραφικό χάραγμα Βιντσέντζου Κορνάρου)

# Σητεία

ΠΕΜΠΤΗ 10.09.2015, απόγευμα

Ετιά Σητείας - Έπαυλη των De Mezzo



17.00 Προσέλευση κοινού – Εγγραφές Συνέδρων

17.30 Έναρξη Συνεδρίου – Χαιρετισμοί

## ΙΕ΄ ΤΑΚΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Προεδρείο: Μιλτιάδης Παπαδάκης

18:00 **Wim F. Bakker**, Ομότ. καθηγητής του Πανεπιστημίου του Άμστερνταμ, Ολλανδία - Dia M.L. Philiprides, Καθηγήτρια στο Τμήμα Κλασικών Σπουδών του Boston College  
*Το νέο CD-ROM «ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ: του δίσκου τα γυρίσματα»*

18.20 **Κων/νος Νίκας**, τ. Διευθ. Νεοελλ. Τμήμ. Παν/μίου Νάπολης «L' Orientale»  
*Το φαινόμενο του Κρητικού Θεάτρου*

18.40 **Βάλτερ Πούχνερ**, Ομότ. καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών  
*Το κρητικό θέατρο σε μεσογειακή διάσταση*

19.00 **Εύη Στυλιανού**, Φιλολόγος, Μεταπτ. Δίπλωμα Ειδίκευσης, Παν/μιο Κύπρου  
*Ο «Φορτουνάτος» του Μάρκου Αντ. Φώσκολου. Μια δημιουργική προσέγγιση*

19.20 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

## ΙΣΤ΄ ΤΑΚΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο: Άννα Μανουσάκη, φιλόλογος,

Γ.Γ. του Δ.Σ. του Προοδευτικού Συλλόγου Σητείας «Ο Βιτσέντζος Κορνάρος»

19.30 **Χατζηδάκη Κωνσταντία**, Φιλολόγος 23119  
*Ετιά: Ένας συναρπαστικός βυζαντινός οικισμός με σφραγίδα ενετικής αρχιτεκτονικής*

19.50 **Ειρήνη Πάνου**, Μεταδιδακτορική ερευνήτρια, Εβραϊκό Πανεπιστήμιο Ιεροσολύμων, Ισραήλ.  
*Οι απεικονίσεις της Αγίας Άννας στις εκκλησίες της Κρήτης και στις Κρητικές εικόνες (15ος-16ος αι.)*

20.10 **Ευθύμιος Ντίκος**, Πτυχιούχος Ιταλικής Φιλολογίας ΕΚΠΑ, μεταπτυχιακός φοιτητής στις Ελληνορωμαϊκές και Ελληνοϊταλικές σπουδές ΕΚΠΑ  
*«Ο καυχησιάρης στρατιώτης» (MILES GLORIOSUS): από τη λατινική στην κρητική κωμωδία της Αναγέννησης, συγκλίσεις- αποκλίσεις*

20.30 ΣΥΖΗΤΗΣΗ

## ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 11.09.2015, πρωί

Προσέλευση συνέδρων 08:45 στο ΚΤΕΛ Σητείας

09.00 – 11.00

Περιήγηση σε Ενετικά μνημεία της περιοχής (οικεία Κορνάρου - εκκλησίες)

Αναχώρηση 09.00 από Σητεία για Πισκοκέφαλο: οικεία Κορνάρου και εκκλησία Αγ. Γεωργίου, (κέρασμα καφέ) – Πάνω Επισκοπή.

Επίσκεψη στην έδρα του Λατίνου επισκόπου της Σητείας - εκκλησία Αγ. Παρασκευής (metocchi Μπαριτάκη) – Ετιά.

### ΙΖ΄ ΤΑΚΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

#### ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Προεδρείο: Ερατοσθένης Γ. Καψωμένος, Ομότ. καθηγητής Πανεπιστημίου

- 11.20 Μιχάλης Πιερής**, Καθηγητής Παν/μίου Κύπρου  
*«Κλέφτρα του πάθου εγίνη». Σχόλιο στις «ζαβές» αρετές της Αρετούσας*
- 11.40 Σταματία Λαουμτζή**, Δρ. Νεοελληνικής Φιλολογίας, Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό ΣΕΓ, Τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών  
*«...Μάισσα που κατέβαζε τον ουρανό με τ' άστρα».  
Η τέχνη της μαγείας στον «Ερωτόκριτο».*
- 12.00 Ιωάννης Σταμέλος**, Προϊστάμενος Β/βάθμιας Εκπαίδευσης Λασιθίου, μαθηματικός  
*Τα μαθηματικά στον «Ερωτόκριτο»*
- 12.20 Μιλτιάδης Παπαδάκης**, φιλόλογος  
*«Ερωτόκριτος» - «Ερωφίλη»: Συγκλίσεις - αποκλίσεις*
- 12.40 ΣΥΖΗΤΗΣΗ**

## ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 11.09.2015, απόγευμα

### ΙΗ΄ ΤΑΚΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο: Μιχάλης Πιερής, καθηγητής του Πανεπιστημίου Κύπρου

- 17:30 Κώστας Κασίνης**, Ομότ. καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών  
*Ο Φραγκίσκος Σκούφος (1644-1697) και το νεοελληνικό λογοτεχνικό μπαρόκ*
- 17:50 Μεγακλής Ρογκάκος**, Ιστορικός της Τέχνης  
*Τα Αποθεσθέντα Γλυπτά του Θεοτοκόπουλου»*
- 18:10 Ερρίκος Σκουλούδης**, Συγγραφέας  
*Ίχνη της Ενετοκρατίας στην καθημερινή ζωή και το γλωσσικό ιδίωμα της επαρχίας Σητείας*
- 18:30 Αθηνά Κυριακάκη – Σφακάκη**, Συγγραφέας - Ξεναγός  
*«Μέγας εί, Κύριε», Κυρία Ακρωτηριανή ΑΨΟ', Ιωάννης Κορνάρος*
- 19:10 ΣΥΖΗΤΗΣΗ**
- 19:30 ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ, ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ**
- 21:30 Μουσικοχορευτική Βραδιά**. Θα συμμετέχει το Λύκειο Ελληνίδων - Παράρτημα Σητείας

### **Τιμητική Επιτροπή**

Σεβασμιότατος Αρχιεπίσκοπος Κρήτης κ. Ειρηνάιος  
Σταύρος Αρναουτάκης, Περιφερειάρχης Κρήτης  
Αποστόλης Βουλγαράκης, Αντιπεριφερειάρχης Χανίων  
Μαρία Λιονή, Αντιπεριφερειάρχης Ρεθύμνης  
Κουκιαδάκης Ευριπίδης, Αντιπεριφερειάρχης Ηρακλείου  
Πετράκη Πελαγία, Αντιπεριφερειάρχης Λασιθίου  
Ευριπίδης Στεφάνου, Πρύτανης του Πανεπιστημίου Κρήτης  
Βασίλης Διγαλάκης, Πρύτανης του Πολυτεχνείου Κρήτης  
Καπετανάκης Ευάγγελος, Πρόεδρος Τ.Ε.Ι. Κρήτης  
Χρύσα Μαλτέζου, πρ. Διευθύντρια Νεοελληνικού Ινστιτούτου της Βενετίας, Ακαδημαϊκός  
Γεώργιος Μολίν, Απόγονος της οικογένειας Da Molin από τον κερκυραϊκό κλάδο

### **Επιστημονική Επιτροπή**

Wim Bakker, Ομότιμος Καθηγητής του Πανεπιστημίου του Άμστερνταμ  
Κώστας Δημάδης, Ομότιμος Καθηγητής του Πανεπιστημίου του Βερολίνου - Πρόεδρος Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών  
Κώστας Κασίνης, Ομότιμος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών  
Νουσταγιάννης Νίκας, τ. Διευθυντής του Νεοελληνικού Πανεπιστημίου της Νάπολης  
Ερατοσθένης Γ. Καψωμένος, Πρόεδρος της Εταιρείας Κρητικών Σπουδών - Ίδρυμα Καψωμένου  
Νίκος Παπαδογιαννάκης, Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Κρήτης  
Ελπινίκη Νικολουδάκη, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Κρήτης  
Μανώλης Δρακάκης, Προϊστάμενος Κρατικών Αρχείων Ν. Ηρακλείου  
Αθηνά Κυριακάκη - Σφακάκη, Συγγραφέας - Ξεναγός

### **Κεντρική Οργανωτική Επιτροπή**

Ερατοσθένης Γ. Καψωμένος, Πρόεδρος της Εταιρείας Κρητικών Σπουδών - Ίδρυμα Καψωμένου  
Στέλιος Κουνελάκης, Πρόεδρος Π.Ε.Π.ΣΥ.  
Λευτέρης Χαρωνίτης, Έφορος Θεμάτων Πολιτιστικής Κληρονομιάς Π.Ε.Π.ΣΥ.  
Πετράκη Βαρβάρα, Αντιδήμαρχος Πολιτισμού Δήμου Χανίων  
Ελευθερία Μιχάλα, Εκπρόσωπος Δήμου Ρεθύμνου - Μέλος Αναγεννησιακού Φεστιβάλ Ρεθύμνου  
Βλαχάκης Γεώργιος, Δημοτικός Σύμβουλος Δήμου Ηρακλείου - Πρόεδρος Σχολικής Επιτροπής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης  
Λεωνίδας Τερζής, Αντιδήμαρχος Δήμου Σπείας - Πρόεδρος ΔΟΚΑΣ  
Γεώργιος Καλαϊτζάκης, Αντιδήμαρχος Δήμου Πλατανιά

### **Νομαρχιακή Επιτροπή Ν. Χανίων**

Παναγιώτα Σαμιώτη, Γραμματέας Εταιρείας Κρητικών Σπουδών  
Αλέξανδρος Παπαδερές, τ. Διευθυντής της Ορθόδοξης Ακαδημίας Κρήτης  
Αντώνης Πετρουλάκης, Πρόεδρος του Φιλολογικού Συλλόγου "Ο Χρυσόστομος"  
Μιχάλης Ανδριανάκης, Επίτιμος Έφορος Αρχαιοτήτων  
Γιώργος Κουτούλης, τ. Διευθυντής Γηροκομείου Χανίων  
Γιώργος Χατζηδάκης, Αντιπρόεδρος Π.Ε.Π.ΣΥ. για το Ν. Χανίων  
Στέλλα Γκοζάνη - Χαριτάκη, Έφορος Εκδηλώσεων Π.Ε.Π.ΣΥ.  
Ιωάννης Γιακουμάκης, Αναπληρωτής Γενικός Γραμματέας Π.Ε.Π.ΣΥ.

### **Νομαρχιακή Επιτροπή Ν. Ρεθύμνου**

- 1) Κώστας Σαββάκης, Αντιπρόεδρος - Έφορος Ρεθύμνου Π.Ε.Π.ΣΥ.
- 2) Ελευθέριος Χαρωνίτης, Έφορος Θεμάτων Πολιτιστικής Κληρονομιάς Π.Ε.Π.ΣΥ.
- 3) Φωτεινή Νικητάκη, Γραμματέας Ελεγκτικής Επιτροπής Π.Ε.Π.ΣΥ.
- 4) Καλλιόπη Κοτσιφη, Πρόεδρος Εκπολιτιστικού Εμπροσφωτικού Συλλόγου Ρεθεμνιωτών
- 5) Ιωσφερίνα Σαριδάκη, Πρόεδρος Πολιτιστικού Συλλόγου Σισών Ασάλη
- 6) Εμμανουήλ Σαββάκης, Γραμματέας Πολιτιστικού Συλλόγου Πατσού
- 7) Μιχάλης Τρούλης, Πρόεδρος Εφορευτικού Συμβουλίου Δημόσιας Βιβλιοθήκης Ρεθύμνου
- 8) Αγγελική Πελανάκη, Γενική Γραμματέας Π.Ε.Π.ΣΥ.
- 9) Ειρήνη Βογιατζή, Πρόεδρος Συνδέσμου Φιλολόγων Ρεθύμνου
- 10) Σταύρος Παλτατζίδης, Υπεύθυνος Πολιτισμού Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνου
- 11) Κώστας Παπιτσόγλου, Αρχαιολόγος
- 12) Ελευθερία Μιχάλα, Μέλος Οργανωτικής Επιτροπής Αναγεννησιακού Φεστιβάλ Ρεθύμνου

### **Τοπική Οργανωτική Επιτροπή Ηρακλείου**

Τίτος Κκολάκης, Αντιπρόεδρος Π.Ε.Π.ΣΥ.  
Νίκος Μαθιουδάκης, Έφορος Περιβαλλοντικών Θεμάτων Π.Ε.Π.ΣΥ.  
Ζαχαρένια Σκουλά, Έφορος για εκτός Κρήτης φορείς και Διεθνή Θέματα Π.Ε.Π.ΣΥ.  
Δέσποινα Μαραγκάκη, Γραμματέας Πολιτιστικού Συλλόγου Αγ. Ιωάννου  
Μαρία Γαλανάκη, Πρόεδρος Πολιτιστικού Συλλόγου Σχοινιά  
Χρυσούλα Παπαδάκη, Πρόεδρος Πολιτιστικού Συλλόγου Μεσαχωριού  
Μάρα Παναγιωτάκη, Πρόεδρος Πολιτιστικού Συλλόγου Κνωσού

### **Νομαρχιακή Επιτροπή Ν. Λασιθίου**

- 1) Μιλτιάδης Παπαδάκης, Φιλολόγος - Συγγραφέας
- 2) Άννα Μανουσάκη, Φιλολόγος - Γραμματέας Προοδευτικού Συλλόγου Σπείας «Ο Βιτασέντζος Κορνάρος»
- 3) Παύλος Καπετανάκης, Πυραγός ΠΥ - Πολιτικός Μηχανικός Τ.Ε. - Πολιτιστικός Σύλλογος Παπαγιαννίδων
- 4) Δέσποινα Κουρουπάκη, Έφορος Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων Π.Ε.Π.ΣΥ. - Πολιτιστικός Σύλλογος Σφάκας.
- 5) Νικόλαος Κόκκινάκης, Αντιπρόεδρος, Έφορος Λασιθίου Π.Ε.Π.ΣΥ. - Πολιτιστικός Σύλ. Πραισού «Η Αρχαία Πραισός».
- 6) Έλλη Πουλακάκη, Φιλολόγος
- 7) Γιώργος Τσικαλάκης, Θεολόγος
- 8) Αναστάσιος Δεληποριδής, Ταμίας, Οικονομικός Προγραμματιστής Π.Ε.Π.ΣΥ. - Πολιτιστικός Σύλλογος Νέων Λιθινών .

# ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ



## ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ



ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΡΗΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ  
ΙΑΡΥΜΑ ΚΑΨΩΜΕΝΟΥ



Παγκρήτια  
Ένωση  
Πολιτιστικών  
Συλλόγων

## ΜΕ ΤΗ ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ



Περιφέρεια Κρήτης



Περιφέρεια Κρήτης  
Παραρτηματική Ένωση  
Λασιθίου



Περιφέρεια Κρήτης  
Παραρτηματική Ένωση  
Ρεθύμνου



Περιφέρεια Κρήτης  
Παραρτηματική Ένωση  
Ηρακλείου



Περιφέρεια Κρήτης  
Παραρτηματική Ένωση  
Λασιθίου



Δήμος Σιφακίας



Δήμος Πλατανιάς



Επιμελητήριο Ηρακλείου

## ΜΕ ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ



ΔΗΜΟΣ  
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ



## ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΧΟΡΗΓΙΑ



"to Mánna"

